

Forslag til regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om indvandring, integration og beskæftigelse«

(2004/C 109/08)

REGIONSUDVALGET HAR -

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om indvandring, integration og beskæftigelse (KOM(2003) 336 endelig),

under henvisning til »Commission staff working paper – Extended Impact Assessment on the Communication on Immigration, Integration and Employment (KOM(2003) 336 endelig)«, SEK(2003) 694 (foreligger ikke på dansk),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 3. juni 2003 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til formandens beslutning af 19. marts 2003 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Økonomisk Politik og Social- og Arbejdsmarkedspolitik,

under henvisning til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Nice den 7.-9. december 2000,

under henvisning til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Sevilla den 21.-22. juni 2002,

under henvisning til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors den 15.-16. oktober 1999,

under henvisning til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon den 23.-24. marts 2000,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens ændrede forslag til Rådets direktiv om ret til familiesammenføring (CdR 243/2002 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: om en fælles politik mod ulovlig indvandring i EU« (KOM(2001) 672 endelig) og om en åben metode til koordinering af Fællesskabets indvandringspolitik (KOM(2001) 387 endelig), vedtaget den 16. maj 2002 (CdR 93/2002 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om en indvandringspolitik i EU og en fælles asylprocedure (CdR 90/2001 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Forslag til Rådets direktiv om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding (CdR 213/2001 fin) ⁽⁴⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandards for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne (CdR 214/2001 fin) ⁽⁵⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse som lønmodtagere og udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed (CdR 386/2001 fin) ⁽⁶⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste (KOM(2002) 548 endelig) (CdR 2/2003 fin) ⁽⁷⁾,

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen om »integrating migration issues in the European Union's relations with third countries« (KOM(2002) 703 endelig) (foreligger ikke på dansk),

under henvisning til sin udtalelse om Udarbejdelsen af EU's charter for grundrettigheder (CdR 327/99 fin) ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ EFT C 73 af 26.3.2003, s. 16.

⁽²⁾ EFT C 278 af 14.11.2002, s. 44.

⁽³⁾ EFT C 19 af 22.1.2002, s. 20.

⁽⁴⁾ EFT C 19 af 22.1.2002, s. 26.

⁽⁵⁾ EFT C 107 af 3.5.2002, s. 85.

⁽⁶⁾ EFT C 192 af 12.8.2002, s. 20.

⁽⁷⁾ EFT C 244 af 10.10.2003, s. 5.

⁽⁸⁾ EFT C 156 af 6.6.2000, s. 1.

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens rapport efter anmodning fra Det Europæiske Råds møde i Stockholm: »Forøgelse af arbejdsmarkedsdeltagelsen og fremme af aktiv aldring« (KOM(2002) 9 endelig) (CdR 94/2002 fin) ⁽⁹⁾,

under henvisning til Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om indvandring, integration og det organiserede civilsamfunds rolle (CES 365/2002),

under henvisning til EF-traktatens artikel 13 og det dertil knyttede rådsdirektiv 2000/78/EF om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv samt Rådets direktiv 2000/43/EF om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse,

under henvisning til Europarådets rapport fra juli 2000 »Diversity and Cohesion: new challenges for the integration of immigrants and minorities« (foreligger ikke på dansk),

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 223/2003 rev. 2), som blev vedtaget den 16. december 2003 af Underudvalget for Økonomisk Politik og Social- og Arbejdsmarkedspolitik med Derek Boden, formand for North West Regional Assembly (UK/PSE), som ordfører,

og ud fra følgende betragtninger:

Det Europæiske Råd i Nice gentog, at beskæftigelse er den bedste beskyttelse mod social udstødelse, og efterlyste en mere effektiv integrationspolitik, der omfatter alle statsborgere i tredjelande, der har lovlig bopæl på EU's område, med det formål at tilbyde dem rettigheder og pligter, der svarer til EU-borgernes;

Det Europæiske Råd i Sevilla anerkendte behovet for at udvikle en fælles EU-politik om indvandring og en integrationspolitik for de indvandrere, der har bosat sig lovligt i EU, og besluttede at godkende bestemmelser om status som fastboende udlænding inden juni 2003;

Det Europæiske Råd i Tammerfors i oktober 1999 erkendte behovet for indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold på grundlag af en fælles vurdering af den økonomiske og demografiske udvikling i EU samt af situationen i hjemlandene;

Det Europæiske Råd i Tammerfors i oktober 1999 erklærede, at EU bør fremme ikke-forskelsbehandling i det økonomiske, sociale og kulturelle liv og udforme foranstaltninger til bekæmpelse af racisme og fremmedhad;

Det Europæiske Råd i Lissabon i marts 2000 henviste til, at fremme af social inddragelse bør integreres i medlemsstaternes politikker for beskæftigelse, uddannelse og erhvervsuddannelse, sundhed og boliger;

EU's udvidelse vil ændre migrationsmønsteret i Europa, formentlig til samlet gavn for de europæiske arbejdsmarkeder. Det vil føre til større bevægelsesfrihed mellem de nye og de nuværende medlemsstater, samtidig med at integrationsforanstaltninger vil være en hjælp for migranter internt i EU -

på den 53. plenarforsamling den 11.-12. februar 2004 (mødet den 12. februar) VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1. Regionsudvalgets synspunkter

Regionsudvalget

1.1 bifalder muligheden for fælles overvejelser af forslag til en politik for integration af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig i Den Europæiske Union;

1.2 bifalder – med den fremtidige europæiske integration og navnlig udvidelsen for øje – at der fremlægges en samlet strategi for integration af indvandrere;

1.3 understreger værdien af og behovet for fælles principper, politikker og procedurer i forbindelse med indvandrings- og integrationspolitikken, både når det gælder legal og illegal indvandring;

1.4 anerkender, at integrationspolitik er et følsomt område for medlemsstaterne, og mener, at EU kan tilføre den integrationsindsats, der gøres på nationalt niveau, en merværdi, hvilket hellere bør ske ved hjælp af støtteprogrammer og initiativer end ved at harmonisere lovgivningen;

1.5 bifalder Kommissionens vilje til at iværksætte en række foranstaltninger og initiativer, der skal understøtte integrationen af indvandrere i civilsamfundet og på EU's arbejdsmarked;

1.6 opfordrer Kommissionen til at anvende en tilgang, der ligger i forlængelse af subsidiaritetsprincippet og omfatter aktiv deltagelse af EU, medlemsstaterne, de regionale og lokale myndigheder samt arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet;

⁽⁹⁾ EFT C 287 af 22.11.2002, s.1.

1.7 beklager, at meddelelsen og den udvidede konsekvensanalyse ikke anerkender den helt afgørende rolle, som de lokale og regionale myndigheder spiller for en vellykket integrationspolitik, eftersom de er direkte leverandører af tjenester, partnere med andre leverandører af lovpligtige og frivillige tjenester samt lokale og regionale ledere, der har fingeren på pulsen, når det gælder tjenesteydelser til indvandrere, og desuden udgør det politiske niveau, der er mest direkte ansvarligt over for vælgerne;

1.8 beklager den manglende høring af lokale og regionale myndigheder i forbindelse med udarbejdelsen af den udvidede konsekvensanalyse af meddelelsen om indvandring, integration og beskæftigelse;

1.9 understreger de lokale myndigheders afgørende rolle, da de som ansvarlige for boligområdet, planlægning, uddannelse, sundhed og arbejdsmarkedet har direkte mulighed for at påvirke integrationen og fremme social inddragelse og bæredygtig samfund;

1.10 er overbevist om, at en vellykket integrationspolitik kræver, at man lytter til lokale og regionale organer og ikke mindst dem, der har et demokratisk mandat og dermed er nødt til at være lydhøre over for, hvad der rører sig i befolkningen;

1.11 finder det positivt, at lokale og regionale myndigheder anmodes om at bidrage til udarbejdelsen af de nationale handlingsplaner vedrørende social integration og beskæftigelse. Dette vil gøre det lettere at sammenligne og fastlægge bedste praksis samt analysere den reelle indvirkning og resultater af de strategier, der vedtages af medlemsstaterne;

1.12 fremhæver sin tro på, at indvandring er positivt for de modtagende lande, men finder det nødvendigt for en fuld udnyttelse af indvandrerne potentiale, at medlemsstaterne skaber et godt grundlag for indvandrerne integration inden for rammerne af en god planlægningspolitik for indvandringsstrømmene; støtter imidlertid samtidig den konstatering, som kommer til udtryk i artikel III-168, stk. 5, i konventets udkastet til forfatningstraktat, hvorefter »medlemsstaternes ret til at fastlægge, hvor mange tredjelandsstatsborgere der kan indrejse fra tredjelande på deres område for at søge et arbejde som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende« ikke berøres i forbindelse med den videre europæiske koordinering;

1.13 understreger, at integration er en tovejsproces, og at ægte social samhørighed kræver en indsats fra såvel indvandrerer som den indfødte befolkning;

1.14 understreger vigtigheden af at inddrage asylansøgere og flygtninge i udviklingen af tjenester på det lokale og regionale niveau for at få nogle relevante og effektive tjenester som et første skridt hen imod en aktiv integration af flygtninge i civilsamfundet og på arbejdsmarkedet i medlemsstaterne;

1.15 fastholder, at der i EU's indvandringspolitik bør lægges større vægt på økonomisk og social udvikling i oprindelseslandene for at forbedre livskvaliteten for borgerne i disse lande og fjerne årsagerne til den utryghed og usikkerhed, som tilskynder

landets indbyggere til at udvandre, og for at begrænse indvandringen til et bæredygtigt niveau, der er til gavn for såvel modtagerlandene som oprindelseslandene;

1.16 gør opmærksom på, at indvandring ikke i sig selv vil råde bod på manglen på arbejdskraft i EU i det lange perspektiv, og henviser til Regionsudvalgets udtalelse om ældres bidrag til arbejdsmarkedet samt mere generelt til behovet for at udbygge strategierne for uddannelse, efteruddannelse og erhvervsvejledning og politikker, der kan regulere de instrumenter, der skaber ligevægt mellem udbud og efterspørgsel med henblik på at opnå fuld beskæftigelse;

1.17 konstaterer med bekymring, at meddelelsen ikke indeholder noget kønsperspektiv, og understreger betydningen af kønsspecifikke integrationsforanstaltninger, da arbejdsløsheden ofte er høj blandt indvandrerkvinder;

1.18 konstaterer, at dårligt kendskab til værtslandets sprog er en stor hindring for integration, hvad enten det drejer sig om at finde et arbejde, få gavn af en erhvervsuddannelse eller opnå gode resultater i skolen;

1.19 gentager, at Lissabon-målsætningerne ikke vil kunne nås uden en vellykket indvandringspolitik, og at EU's strukturpolitiske instrumenter derfor skal fremme social integration af indvandrere og flygtninge efter 2006 ved at integrere området i den økonomiske og sociale politik under det nye mål nr. 2.

1.20 er tilfreds med, at Kommissionen ikke længere er så ambitiøs som i sin meddelelse om en indvandrerpolitik i EU (KOM(2000) 757 endelig), hvor den taler om at give statsborgere fra tredjelande en retsstilling, der kan sidestilles med EU's egne statsborgeres, og som evt. kan udvides, så der tilbydes en form for medborgerskab, der er baseret på EU-traktaten.

2. Regionsudvalgets henstillinger

Regionsudvalget

2.1 henstiller, at Kommissionen i højere grad anerkender de lokale og regionale myndigheders rolle i forbindelse med gennemførelse og fremme af vellykkede integrations- og beskæftigelsesinitiativer i kraft af deres position som lokalsamfundenes ledere og hovedleverandører af tjenester – med konkret kendskab til indvandrerne problemer, ikke mindst på grund af deres direkte kontakt med indvandrerne og deres repræsentanter;

2.2 opfordrer indtrængende til anerkendelse af, at der eksisterer et stort antal illegale vandrende arbejdstagere, og understreger behovet for at indføre mekanismer, der gør det muligt for personer, der krænker immigrationslovgivningen, at få deres status legaliseret uden unødigt forsinkelse, hvor det er muligt, idet der tages stilling fra sag til sag; dette skal dog være foreneligt med mulighederne for at sikre en værdig modtagelse og udelukke personer, der har begået meget alvorlige forbrydelser. Regionsudvalget insisterer på, at der skal tages skridt til at straffe dem, der tjener på ulovlig beskæftigelse;

2.3 opfordrer Kommissionen og Rådet til at udvikle retningslinjer for rekruttering af kvalificeret arbejdskraft fra udviklingslande, hvori det erkendes, at EU har ansvaret for at sikre, at oprindelseslandene ikke udsættes for hjerneflugt, og at de vandrende arbejdstageres menneskerettigheder respekteres fuldt ud;

2.4 understreger, at det er nødvendigt at indlede en aktiv politik til forebyggelse af ulovlig indvandring, som bl.a. resulterer i en yderst uværdig handel med mennesker. Dette kræver en ramme af samordnede foranstaltninger mellem EU og medlemsstaterne - især de medlemsstater, der er mest udsat for migrationsstrømme - hvorigen der dels gives hjælp og støtte til hjem- og transitlandene uden for EU, så de selv kan tage ansvaret for at bekæmpe og stække den ulovlige organisering af transporter til modtagerlandene, dels sikres beskyttelse af EU's grænser mod ulovlig indrejse;

2.5 opfordrer Kommissionen til at bygge på lokale og regionale myndigheders ekspertise, som er udviklet i internationalt partnerskab med lokale og regionale myndigheder i indvandrernes hjemlande med henblik på at fremme den sociale og økonomiske udvikling i disse lande, og til at lette lokale og regionale myndigheders deltagelse i debatten om EU's samarbejdsprogram om migration med tredjelande.

2.6 opfordrer Kommissionen til at styrke EU-programmer som Equal, der skal fremme den sociale integration og støtte udsatte grupper og personer, der risikerer at blive udsat for diskrimination i forbindelse med adgang til uddannelse og beskæftigelse, eftersom sådanne personer udgør en ressource, der kan udnyttes af de lokale og regionale myndigheder til at fremme integrationen af flygtninge, også på arbejdsmarkedet;

2.7 mener, at Kommissionen for at fremme den sociale integration af indvandrere bør iværksætte aktiviteter i form af programmer, der specielt skal hjælpe de regionale og lokale myndigheder med at levere passende tjenesteydelser;

2.8 støtter undervisning i de nationale sprog som fremmedsprog til indvandrergrupper i alle aldre med henblik på at sikre bedre integration og opfordrer til afgrænsning og formidling af bedste praksis på området

2.9 insisterer på, at integrationspolitikken bør ledsages af en indsats mod racisme og fremmedhad, navnlig:

- undervisning, der kan fremme tolerance, ikke-diskrimination og gensidig anerkendelse mellem forskellige etniske minoriteter og kulturer, og som kan påvise racismens skadevirkninger på hele samfundet med henblik på at forene hele samfundet i støtte til integration og imod racisme; Regionsudvalget anerkender den vigtige indsats, som Det Europæiske Observationscenter for Racisme og Fremmedhad udfolder på dette område,
- retfærdige principper, politikker og procedurer for indvandring og asyl ledsaget af tilstrækkelig finansiering til støtte og integration af indvandrere og flygtninge med særligt henblik på kvinder, der er potentielle ofre for dobbelt diskrimination,
- tilstrækkelige ressourcer til lokale myndigheder og ngo'er, så de kan opnå gode resultater i arbejdet med indvandrings- og flygtningespørgsmål;
- bifalder artikel III-168, stk. 4, i konventets udkast til forfatningstraktat, hvorefter der »ved europæisk lov eller rammelov fastsættes foranstaltninger, der skal fremme og støtte medlemsstaternes indsats med henblik på at fremme integration af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt på deres område, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.«

2.10 mener, at de kommende årlige rapporter om udviklingen af den fælles indvandringspolitik bør omfatte en evaluering af de finansieringsprogrammer, der skal fremme integration af borgere fra tredjelande, således at man kan finde frem til bedste praksis og udarbejde politiske henstillinger.

2.11 anmoder om, at Kommissionen i sin debat om fremtiden for EU's samhørighedspolitik tager hensyn til den indsats, der er blevet gjort i nogle regioner, som kan komme til at få mindre finansiell støtte fra strukturfondene, og hvis indvandrerbefolkning er vokset betydeligt i de senere år.

2.12 anmoder om, at der opstilles retningslinjer for tildeling af borgerrettigheder til indvandrere ud fra varigheden af deres ophold i en EU-medlemsstat som et grundlæggende princip for deres reelle integration.

Bruxelles, den 12. februar 2004

Peter STRAUB

Formand

for Regionsudvalget